Uradni list
Evropske unije

SL
Serija C

C/2025/3167

20.6.2025

Resolucija Evropskega odbora regij o aretacijah turških županov in napadu na lokalno demokracijo v Turčiji

(C/2025/3167)

EVROPSKI ODBOR REGIJ (OR),

ob upoštevanju naslednjega:

(A) Župan Istanbula Ekrem Imamoglu je bil aretiran 19. marca 2025 skupaj z več kot sto turškimi lokalnimi uradniki in državljani. Obtožbe proti njemu je potrdilo istanbulsko tožilstvo, zaradi česar je bil 23. marca 2025 odstavljen s položaja.

(B) Imamoglu si je kot istanbulski župan in predsednik Zveze turških občin s svojim vodenjem prizadeval za prihodnost Turčije, zasnovano na pluralizmu, pravičnosti ter spoštovanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

(C) Istočasna razveljavitev njegove univerzitetne diplome, ki je pogoj za kandidata za predsednika, in njegova aretacija na podlagi obtožb korupcije in terorizma jasno kažeta na politizacijo njegovega primera.

(D) Aretacija Ekrema Imamogluja potrjuje trend aretacij opozicijskih županov in njihovih razrešitev s položajev, ki se je začel po lokalnih volitvah marca 2023, ko je država zamenjala 14 izvoljenih županov in na njihovo mesto imenovala upravitelje.

(E) Takšno prakso razreševanja opozicijskih županov, ki je nezdružljiva z lokalno demokracijo, so že obsodili Odbor regij v več svojih mnenjih, Evropska komisija, Evropski parlament, Kongres lokalnih in regionalnih oblasti ter Beneška komisija Sveta Evrope.

(F) Turčija sistematično zlorablja protiteroristične zakone za napade na izvoljene uradnike, opozicijske politike in zagovornike človekovih pravic, kar sta ugotovila tudi posebni poročevalec ZN in Beneška komisija.

(G) Od Turčije se kot kandidatke za članstvo v EU pričakuje, da bo spoštovala najvišje standarde demokracije in pravne države. Temeljni sestavini teh standardov sta lokalna demokracija in učinkovito upravljanje na več ravneh, ne glede na politično pripadnost.

(1) odločno obsoja aretacije in pridržanja lokalnih opozicijskih voditeljev, med njimi istanbulskega župana Ekrema Imamogluja. Gre za hude kršitve demokratičnih pravil in očitno neupoštevanje volje volivcev. Sistematični napadi na opozicijske politike ogrožajo temelje demokratičnih družb;

(2) poziva turške oblasti, naj nemudoma izpustijo istanbulskega župana in druge opozicijske politike, pridržane iz političnih razlogov, ter naj prenehajo politično motivirane pregone in neupravičene pritiske na lokalne oblasti. Pravičnost in nepristransko sodstvo sta bistvena za ohranjanje zaupanja javnosti v demokratične institucije;

(3) izraža solidarnost z vsemi lokalnimi voditelji, ki se soočajo z neupravičenimi pritiski in preganjanjem. Priznava njihovo ključno vlogo pri zastopanju demokratične volje volivcev in poudarja, da je treba zaščititi njihovo neodvisnost; Podpira prebivalce Istanbula in vse ljudi v Turčiji, ki si prizadevajo za prihodnost lokalne demokracije, o čemer priča tudi zelo visoka udeležba na lokalnih volitvah;

(4) podpira državljane v Turčiji, ki protestirajo v bran demokraciji, in poudarja pomen temeljne svoboščine zbiranja in izražanja. Poziva javne organe, naj prenehajo z vsemi oblikami zatiranja protestnikov in novinarjev;

(5) opozarja na škodljiv vpliv, ki ga imajo te aretacije in drugi poskusi osrednje vlade, da bi omejila moč in vire opozicijskih občin, na kakovost, preglednost in odgovornost v okviru lokalnega upravljanja. Slabljenje občinskih institucij škoduje vsakdanjemu življenju milijonov turških državljanov;

(6) pozdravlja poziv Evropskega parlamenta iz resolucije o nedavnih odpuščanjih in aretacijah županov v Turčiji (2025/2546(RSP)) ([1]), naj visoka predstavnica/podpredsednica Evropske komisije sprejme omejevalne ukrepe proti turškim uradnikom, ki prevzamejo vlogo upravitelja, in tistim, ki jih imenujejo; poziva visoko predstavnico/podpredsednico Evropske komisije, naj v okviru globalnega režima sankcij EU na področju človekovih pravic prouči možnost uvedbe strožjih ukrepov;

(7) podpira zahteve Kongresa lokalnih in regionalnih oblasti Sveta Evrope v izjavi z dne 27. marca 2025 z naslovom *Dismissals of mayors in Türkiye* (Razrešitve županov v Turčiji);

(8) poziva Evropsko komisijo in Svet, naj ponovno preučita vse nadaljnje korake v zvezi s pristopnim procesom Turčije, saj turška vlada trenutno ne spoštuje temeljnih meril za članstvo v EU. Poudarja, da bi bilo treba zaradi nenehnega nazadovanja na področju temeljih pravic ponovno preučiti sodelovanje Turčije v finančnih in institucionalnih programih EU;

(9) delegacija Evropskega odbora regij bo odpotovala v Turčijo in obiskala zaprtega župana Istanbula Ekrema İmamoğluja, s čimer bo konkretno izrazila solidarnost in podporo Odbora vsem zaprtim turškim lokalnim uradnikom;

(10) ponovno potrjuje svojo zavezanost spodbujanju in zaščiti lokalne demokracije v Turčiji, ki je strateška partnerica EU in država kandidatka za članstvo. Zavezuje se, da bo še naprej sodeloval z demokratično izvoljenimi lokalnimi voditelji v Turčiji prek svoje delovne skupine za odnose s Turčijo ter si prizadeval za spoštovanje in ohranjanje demokratičnih načel na lokalni ravni;

(11) naroča svoji predsednici, naj to nujno resolucijo predloži Evropski komisiji, Evropskemu parlamentu, visoki predstavnici/podpredsednici Evropske komisije, madžarskemu, poljskemu in danskemu predsedstvu Sveta EU ter turškim oblastem in poskrbi za prevod resolucije v turški jezik.

V Bruslju, 3. aprila 2025

Predsednica
Evropskega odbora regij
Kata TÜTTŐ

([1]) https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/en/procedure-file?reference=2025/2546(RSP).